

ภาคผนวก

สถิติการยุบสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทย มี 11 ครั้ง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	นายกรัฐมนตรี	สาเหตุการยุบสภาผู้แทนราษฎร
1.	11 ก.ย. 2481	พ.อ.พระยาพลพลพยุหเสนา	รัฐบาลเพิ่มขีดของสภาจากการเสนอญัตติขอแก้ไขข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณของนายถวิล อุดล กับคณะ ที่ขอให้รัฐบาลจัดทำรายละเอียดทั้งรายรับและรายจ่ายประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ แต่รัฐบาลแถลงว่าไม่สามารถกระทำตามได้
2.	15 ต.ค. 2488	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้ได้รับการขยายกำหนดเวลาให้อยู่กันตำแหน่งถึง 2 ครั้งเป็นเวลานานเกินควรประกอบกับร่างพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พ.ศ. ที่รัฐบาลเสนอได้ถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายโจมตีและคัดค้านอย่างรุนแรง
3.	12 ม.ค. 2519	ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	รัฐบาลประกอบด้วยพรรคการเมืองร่วมรัฐบาลหลายพรรค เรียกว่า “สหพรรค” ทำให้มีเสถียรภาพไม่แน่นอนต้องประสบปัญหาความขัดแย้งในคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่ง ได้กดดันรัฐบาลให้ปรับปรุงคณะรัฐมนตรี ประกอบกับมีการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ คณะรัฐมนตรีในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2519 แม้ว่าจะมีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี ปัญหาความขัดแย้ง ต่าง ๆ ก็ไม่สิ้นสุด
4.	19 มี.ค. 2526	พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์	มีการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อเปลี่ยนแปลงวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึง 4 ครั้ง ประชาชนและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างมีความเห็นก้ำกึ่ง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	นายกรัฐมนตรี	สาเหตุการยุบสภาผู้แทนราษฎร
5.	1 พ.ค. 2529	พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์	<p>กันหากให้มีการเลือกตั้งตามวิธีใหม่ คือเลือกเป็นคณะแบบรวมเขต รวมเบอร์ อาจนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างรุนแรงทางการเมือง</p> <p>รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดจำนวน 9 ฉบับ ในช่วงปิดสมัยประชุมรัฐสภา และนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวันขอเปิดประชุมสภาสมัยสามัญเป็นวันแรก โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่อนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2529 เนื่องจากความขัดแย้งของพรรคการเมือง</p>
6.	29 เม.ย. 2531	พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์	<p>สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นพรรคร่วมรัฐบาลได้ลงคะแนนคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินี้ร่วมกับพรรคฝ่ายค้าน ทำให้รัฐมนตรีจากพรรคประชาธิปัตย์ ลาออกจากตำแหน่ง</p>
7.	30 มิ.ย. 2535	นายอานันท์ ปันยารชุน	<p>หลังจากเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองระหว่างวันที่ 17 – 20 พฤษภาคม 2535 ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอให้ นายอานันท์ ปันยารชุน รับหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีของคณะรัฐมนตรีเฉพาะกิจเพื่อจะใช้กระบวนการทางรัฐสภาและรัฐธรรมนูญคืนอำนาจให้ประชาชน</p>
8.	19 พ.ค. 2538	นายชวน หลีกภัย	<p>พรรคพลังธรรมได้มีมติให้สมาชิกพรรคงดออกเสียงในญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะและให้รัฐมนตรีของพรรคลาออก เนื่องจากรัฐบาลไม่สามารถตอบคำถามของพรรคฝ่ายค้านได้ชัดเจน</p>

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	นายกรัฐมนตรี	สาเหตุการยุบสภาผู้แทนราษฎร
9.	28 ก.ย. 2539	นายบรรหาร ศิลปอาชา	พรรคร่วมรัฐบาลส่วนหนึ่งได้เรียกร้องและกดดันให้นายบรรหาร ศิลปอาชา ประกาศว่าจะลาออกจากตำแหน่งภายใน 7 วัน ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติให้ความไว้วางใจ มิฉะนั้นจะขอถอนตัวจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล
10.	9 พ.ย. 2543	นายชวน หลีกภัย	รัฐบาลต้องประสบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องมาจากรัฐบาลชุดที่แล้ว จึงเกิดการเรียกร้องให้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้การปฏิรูปทางการเมืองเกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อีกทั้งพรรคฝ่ายค้านได้ทยอย ลาออกกันจนเกือบหมด
11.	24 ก.พ. 2549	พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร	มีการชุมนุมเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง นับวันการชุมนุมเรียกร้องได้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง ส่อเค้าว่าจะมีการเผชิญหน้าจนเกิดปะทะกันระหว่างกลุ่มบุคคลต่าง ๆ อาจมีการฉวยโอกาสของผู้ไม่ประสงค์ดีสร้างสถานการณ์จนเป็นผลร้ายต่อประเทศชาติ แม้รัฐบาลจะได้ดำเนินการขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติ เพื่อให้สมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายอย่างกว้างขวางก็ไม่อาจแก้ไขปัญหาได้

หมายเหตุ ในสมัยนายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการยุบสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2516 โดยสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติมาจากการแต่งตั้งจำนวน 299 คน และอยู่ในระหว่างการบังคับใช้รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. 2515 ซึ่งมีได้บัญญัติให้อำนาจยุบสภานิติบัญญัติแห่งชาติไว้แต่ประการใด จึงมิได้นำมานับรวมกับการยุบสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว ส่วนสาเหตุในการยุบสภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้ เนื่องจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนมากได้แสดงความจำนงขอลาออกจากสมาชิกภาพจนสมาชิกที่เหลืออยู่มีจำนวนไม่เพียงพอที่จะเป็นองค์ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ